

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3230/2024
17.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., општина ..., чији је пуномоћник Мирослав Тешић, адвокат из ..., против туженог „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак „Електродистрибуција Ужице“, кога заступа пуномоћник Немања Влчек, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Ужицу Гж 1579/23 од 26.10.2023. године, у седници одржаној 17.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Ужицу Гж 1579/23 од 26.10.2023. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Ужицу Гж 1579/23 од 26.10.2023. године и пресуда Основног суда у Ужицу П 1377/20 од 06.07.2023. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П 1377/20 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 112.554,00 динара са законском затезном каматом од 23.12.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 146.250,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Гж 1579/23 од 26.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе по питању постојања одговорности

туженог за накнаду штете. У прилогу свог предлога да се дозволи одлучивање о посебној ревизији, тужилац је приложио правноснажне пресуде којима су усвојени тужбени захтеви других тужилаца против истог туженог ради накнаде штете која је последица истог штетног догађаја.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је оценио да су испуњени услови из става 1. истог члана за одлучивање о посебној ревизији тужиоца ради уједначавања судске праксе, из ког разлога је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану правноснажну пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац има регистровано пољопривредно газдинство и рибњак пастрмки у селу ..., у којем је 22.12.2017. године дошло до нестанка електричне енергије која је била у прекиду до отклањања кvara 27.12.2017. године. Због тога, услед нестанка електричне енергије у трајању од пет дана, дошло је до кварења замрзнутих филета пастрмки који су се налазили у замрзивачу тужиоцевог рибњака. Висину штете тужилац је определио у вредности 100 килограма филета ове рибе колико је тврдио да му је пропало, а која вредност је утврђена на основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке у износу од 112.554,00 динара у време штетног догађаја.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом процесних правила о терету доказивања из чланова 231. и 232 ЗПП-а одбио тужбени захтев сматрајући да тужилац није са сигурношћу доказао да је баш услед нестанка електричне енергије дошло до кварења 100 килограма замрзнуте рибе, а терет доказивања ове чињенице је био на њему.

Другостепени суд је прихватио чињенично - правни закључак првостепеног суда уз додатну аргументацију да није утврђен ни узрок нестанка електричне енергије и да ли се исти може приписати у кривицу туженог, сматрајући да од ових чињеница зависи одговорност туженог за накнаду настале материјалне штете тужиоцу.

По оцени Врховног суда, основано се у ревизији истиче да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Наиме, тужилац је лице које има регистровано пољопривредно газдинство са рибњаком и свој захтев за накнаду штете заснива на чињеници да му је због нестанка електричне енергије у трајању од пет дана пропала замрзнута риба у замрзивачу у рибњаку. Тужени је привредно друштво чија је делатност управо дистрибуција електричне енергије према Закону о енергетици („Службени гласник РС“ број 145/2014, који је био на снази у тренутку настанка штете), којим је у члану 215. став 1. прописано да су енергетски субјекти који обављају енергетске делатности дужни да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђеним овим законом, прописима који

уређују опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом и другим прописима донетим на основу закона, док је ставом 3. истог члана прописано да се показатељи техничког квалитета испоруке прате преко непрекидности испоруке електричне енергије, квалитета напона, времена потребног за извршавање прописаних обавеза оператора система од утицаја на прикључење, отклањање кvara, обуставу, искључење и др.

Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Службени гласник РС“ број 63/2013), у члану 2. ставови 1. и 2. прописана је обавеза оператора преносног односно дистрибутивног система да кориснику омогући испоруку, односно преузимање електричне енергије под условима утврђеним Законом о енергетици, под условима из наведене уредбе и по правилима о раду преносног односно дистрибутивног система и правилима којима се регулише квалитет испоруке електричне енергије.

Сходно наведеним одредбама цитираног Закона и Уредбе које нижестепени судови нису примењивали, делатност и дужност туженог као оператора дистрибутивног система електричне енергије је да врши одржавање и обезбеди исправност свих електро-енергетских водова, односно да крајњим корисницима обезбеди трајно, несметано и квалитетно снабдевање електричном енергијом, а да отклањање кvarова, што је у његовој надлежности, изврши благовремено и квалитетно.

Како је у предметној парници утврђено да је штета коју је тужилац претрпео настала услед прекида у снабдевању електричном енергијом и неблаговременог отклањања кvara од стране надлежних служби туженог у циљу поновне испоруке електричне енергије, то према становишту Врховног суда несумњиво постоји узрочно-последична веза између штетне радње (нечињења) туженог и настале штетне последице, без обзира шта је био узрок тог кvara. Нижестепени судови нису правилно ценили одговорност туженог као гарантованог снабдевача и оператора дистрибутивног система електричне енергије, који је по закону одговоран за поуздану, сигурну и квалитетну испоруку електричне енергије и из тог разлога су погрешно засновали побијану одлуку на процесном правилу о терету доказивања, образлажући да тужилац, поред висине претрпљене штете, није доказао ни основ одговорности туженог.

Следом наведеног, првостепени суд ће у поновном поступку правилном применом материјалног права на које му је указано у овој одлуци утврдити обим и висину штете и одлучити о тужбеном захтеву тужиоца.

Како одлука о трошкова поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке овог решења.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић